

ΚΕΦ. 2, 5: Η ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΚΤΙΝΟΒΟΛΙΑ ΤΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΟΥ ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Οι σημαντικότερες μέθοδοι διπλωματίας που χρησιμοποιούσε το βυζαντινό κράτος ήταν : οι ανταλλαγές πρέσβων (υπεύθυνος για τους οποίους ήταν ο Λογοθέτης του Δρόμου), οι χορηγίες (σε χρήμα ή δώρα) στους ξένους ηγεμόνες , οι συμμαχίες (που συχνά βασιζόνταν σε επιγαμίες), οι εμπορικές συμφωνίες και ο εκχριστιανισμός άλλων λαών. Ο αυτοκράτορας χάραζε τις κατευθυντήριες γραμμές της εξωτερικής πολιτικής

Το 10^ο και 11^ο αι. οι σχέσεις των Βυζαντινών με τους **Άραβες** οξύνθηκαν. Μετά την κατάληψη μάλιστα της Θεσσαλονίκης (904) και της βυζαντινής Συρίας από τους Άραβες οι βυζαντινοί αυτοκράτορες δραστηριοποιήθηκαν στρατιωτικά εναντίον τους. Ανακατέλαβαν την Κρήτη και την Κύπρο, ενώ οι *Νικηφόρος Φωκάς* και *Ιωάννης Τοιμυοκλής* καταπολέμησαν τους Άραβες πειρατές στη Μεσόγειο και επέκτειναν τα σύνορα του κράτους ως τη Συρία και την Παλαιστίνη

Οι σχέσεις του Βυζαντίου με τους **Βουλγάρους** μπήκαν σε νέα φάση όταν ηγεμόνας των τελευταίων έγινε ο Συμεών, ο οποίος απέβλεπε στη δημιουργία μιας βουλγαροβυζαντινής αυτοκρατορίας με ηγέτη τον ίδιο. Αυτοαναγορεύτηκε *βασιλεύς των Βουλγάρων και των Ρωμαίων*, ενώ απείλησε δυο φορές (913, 924) την Κωνσταντινούπολη. Ο διάδοχός του Πέτρος συνήψε ειρήνη με το Βυζάντιο και κατόρθωσε να λάβει από τους βυζαντινούς τον περιζήτητο τίτλο : *βασιλεύς των Βουλγάρων*

Όταν ηγεμόνας των Βουλγάρων αναδείχτηκε ο Σαμουήλ οι σχέσεις με το Βυζάντιο έγιναν ιδιαίτερα εχθρικές. Ο Σαμουήλ ήταν ο αρχιτέκτονας ενός βουλγαρικού κράτους με κέντρο τη Β.Δ Μακεδονία, ενώ επεξέτεινε τα σύνορα του βουλγαρικού κράτους μέχρι το Δούναβη και την Κεντρική Ελλάδα. Οι Βυζαντινοί στράφηκαν στρατιωτικά εναντίον του και σημείωσαν εξαιρετικές επιτυχίες: νίκη στρατηγού Νικηφόρου Ουρανού στο Σπερχειό (997), συντριβή βουλγαρικού στρατού από τον αυτοκράτορα Βασίλειο Β' Μακεδόνα (βουλγαροκτόνο) στο Κλειδί (κοντά στο Στρυμόνα, 1014).

Με τους **Ρώσους** το Βυζάντιο είχε εμπορικές σχέσεις , αν και δεν έλειψαν οι ρώσικες απειλές κατά του βυζαντινού κράτους. Στα τέλη του 10^{ου} αι. ο εκχριστιανισμός των Ρώσων ολοκληρώθηκε , όταν η ρώσος ηγεμόνας Ρασιολάβος , αφού βαπτίστηκε χριστιανός, νυμφεύτηκε την αδελφή του Βασιλείου Β', Άννα, γεγονός που έδωσε διεθνές κύρος στη Ρωσία. Σημαντικά στοιχεία του βυζαντινού πολιτισμού εισήχθησαν έκτοτε στη Ρωσία (κοινωνική και πολιτική οργάνωση, βυζαντινή τέχνη) και αποτέλεσαν τη βάση της ρωσικής πνευματικής παράδοσης.